

Проблема євроінтеграції у контексті вищої освіти в Україні

Балабуха Ю.М., студент ННПП НАВС

Бойко-Бузиль Ю.Ю., професор кафедри психології та педагогіки ННПП НАВС, кандидат психологічних наук, доцент

Сьогодні з'явилася досить значна кількість наукових надбань та розробок, присвячених проблемі євроінтеграції в контексті вищої освіти в Україні, серед яких наукові праці В. Андрущенка, К. Астахової, В. Байденко, В. Журавського, М. Згуровського, В. Кременя та ін. Більшість науковців позитивно оцінюють курс національної вищої освіти на євроінтеграцію через приєднання до Болонського процесу, при цьому вдаються до критичного аналізу усіх його аспектів, що можуть мати як позитивні, так і небажані наслідки.

Згадаємо, що 19 червня 1999 року Міністри освіти двадцяти дев'яти держав від імені своїх урядів підписали спільний документ, яким визначили напрями реформування вищої освіти в межах європейського простору, так звану «Болонську декларацію». Передісторією Болонського процесу є підписання представниками країн Європи Лісабонської конвенції «Про визнання кваліфікацій для системи вищої освіти європейського регіону», прийняття «Великої хартії університетів» у Болонії та підписання 25 травня 1998 року урядовцями Франції, Італії, Великої Британії, Німеччини «Спільної декларації про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти» – Сорбонської декларації.

Для України знаковим являється 19 травня 2005 року, коли ми офіційно приєдналася до Болонського процесу та отримали наступні перспективи:

- реформування національної освітньої системи задля її розпізнавання у європейському просторі;
- прискорення переходу від освітньої моделі індустріального суспільства до моделі освіти суспільства інформаційного;
- можливості випускників вузів самореалізуватися в професійній галузі в будь-якій з європейських країн шляхом прийняття зручної та зрозумілої градації дипломів, ступенів і кваліфікацій, запровадження двоступеневої структури вищої освіти;
- активної академічної взаємодії людей, вищих навчальних закладів та держав;
- сприяння студентському самовиявленню через мобільність, привабливість, працевлаштування;
- конкурентоспроможності фахівця на ринку праці;
- відновлення дослідницьких традицій та створення нових наукових шкіл.

Однак, не дивлячись на багатомірність позитивної сторони приєднання варто зазначити про складність інтеграції вищої освіти в Україні до європейського освітнього простору. Зокрема:

- диспропорція між ступенем підготовленості системи вищої освіти України до неформального переходу на принципи Болонського процесу та вимогами, на яких він ґрунтується;

- зростання відкритості національної освіти й економіки та потужної конкуренції з боку вищих навчальних закладів, освітніх установ, організацій і підприємств Європейського Союзу;

- побоювання масового відтоку висококваліфікованих професіоналів, оскільки на нинішньому етапі інтеграція України в європейський освітній простір лише прискорить еміграційні процеси, у зв'язку з чим, певна частина українських студентів пов'язують свою майбутню професійну діяльність не з Україною, а з європейськими країнами чи США;

- достатньо значне цільове фінансування болонських реформ, наприклад на фінансування болонських реформ у перехідний період країнами-учасницями Болонського процесу, як правило, використовувалося до 60% бюджету національних міністерств освіти й окремих вузів;

- збільшення самостійної роботи студента та реального навантаження викладачів та їхньої готовності виступати в ролі тьютора;

- застаріла матеріально-технічна база, брак сучасних технічних засобів і новітніх технологій у більшості ВНЗ України.

Отже, щодо дискусії навколо євроінтеграції та болонізації вищої освіти в Україні, слід погодитись із тим, що цей процес не однозначний та може тлумачитися з різним вектором, але обов'язково повинен вестись у контексті першочергового реформування нинішнього становища в системі вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Бражник Е. И. Перспективы развития высшего образования в европейских странах и в России в контексте Болонского процесса // Философский век. Альманах. История университетского образования в России и международные традиции просвещения / Отв. ред. Т. В. Артемьева, М. И. Микешин. – Спб., 2005. – Т. 2. – Вып. 29. – С. 100–113.

2. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти / В. С. Журавський, М. З. Згуровський. – К.: ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2002. – 200 с.

3. Кремень В. Г. Болонський процес: зближення, а не уніфікація // Дзеркало тижня. – 2003. – № 48(473). – С. 15.

Реалізація принципів і завдань ЄCTS: український досвід

Грідина К.І., студент ННІПП НАВС

Остафійчук Т.В., доцент кафедри психології та педагогіки ННІПП НАВС, кандидат психологічних наук, доцент

Необхідність розв'язання глобальних проблем, що стоять перед людством в сучасних умовах, вимагає високого рівня освіти, зростання інтелектуального та духовного потенціалу суспільства, підготовки фахівців нової генерації, здатних створювати найновітнішу техніку та технології.

Українська вища освіта переживає переломний момент свого розвитку. Її входження в європейський освітній простір є важливою і багато в чому вирішальною складовою загального процесу європейської інтеграції України. Приєднання України до загальноєвропейської акції під назвою «Болонський процес», спрямованої на створення спільного європейського простору вищої освіти слугує потужним поштовхом до позитивних системних змін у системі вищої освіти України, зокрема у